

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 11. Accessit amor ad vltimum, pedes lauando Iudæ, illique SS. tribuendo Sacramentum, insigniori miraculo, quam vnio fucritignis & glaciei Ægypto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

D. Laurentius Iulianianus opinatur quod coetiam fuerit excolatus. In genua igitur procumbit, & diuinas illas manus diuini plenis diuitis ejus subternit pedibus, quasi eas illi offerendo, domit pedes peruersissimi illius discipuli sacro suo Christus eo. di applicauit. Solet medicus ut cordis intelligat pulsum duos aut tres digitos super ponere arterie brachii, ubi attente pulsus attendit, & ex illo capiti illius experientiam. O Iuda, attende quales sint cordis mei pulsus, quos pedibus possis percipere, & calorem agnoscere quo amore tui flagrat ardentiore O Beatissime Iohannes quam beata fuit illa fors tua, quando caput tuum ad pectus ejus dulciter inclinasti! Verum attende quod in hoc te Iudas videatur praecurrere, quandoquidem ejus ibi pedes Saluator applicet, intueri quid cum illo agat: etenim ibi pedes applicat, ubi tu magno tuo emolumento caput apposuisti. An quid facere potest amplius?

II. Similitudo.

III.

Quid Domine mi, praetendis quando pedibus perfidi hujus Apostoli propriis ipse manus aquam superinfundis: solent illae, Domine, instrumentum esse tuae iustitiae, & tuarum vindictarum in eos qui temporibus Noe excussis habentis te grauitate offendebant. Illis per uicaciam puniuit Pharaonis: Contribulasti eum. *Ps. 73. 1. pita draconum in aquis.* An fortassis hunc mergere proponis ipso Pharaone duriorum? Quid agis Domine mi dextram tuam ad ejus extendens pedes? An hoc praemanibus habes quod Iob ait: *Ad silicem extendit manum suam, subuertit a radice montes.* Numquid silicem hunc vis subvertere contumacem? O amor? Impugnare cor ejus conabant. Duo sunt quibus corda vincuntur & emolliuntur: corda generosa humilitate superantur, & prona sui deiectione; quamuis leo sit fortissimus bestiarum sui coram eo submissione, suam perditam ferocitatem. Corda uilia & femilia muneribus acquiescunt: eo namque modo Iacob fratris sui Esau studebat cor emolliere: dicebat enim: *Placabo eum muneribus.* Christus cor illud adamantinum subiecit sibi laborabat. Eia Iuda, mi discipule, si cor tibi sit nobile: tuis ecce me pedibus aduolutum. Opere perficio quod tibi cui est que mandauit, quod si tempore sacrificii offerendi recordatus fueris, quod frater tuus habet aliquid aduersum te, uade reconciliari prius fratri tuo, & tunc uenies offeres munus tuum. Paratus ad suam sacrificium mei ipsius in ara crucis oblaturus: percipiam mihi est, te nou leuiter aduersam tae animo placatum: festiuo me tibi

IV.

Quomodo corda superentur hominum. *Ps. 30. Gen. 32. Num. 7. 25.*

V.

Expenditur lotio pedum Iudae Christo.

reconciliare, vel te mihi, & hoc non potesturatus pedibus supplex exprolo. Si hoc male habet, quia Magdalene petris uiginti pretiosi effusionem, pedibus meis aduolutis ecce me tuis habes pedibus adpacem, & rogantem ut in vitam me recipias amicum.

Muli Sancti perpendunt quia tui ois pedes illos amplexus sui infernales, quatenus illos lauerit, qualiter lacrimis suis aquas pedibus lauerit, qua ratione tuos interdam oculos laeauerit, eum quam potuit amicitiam offeiciens, quasi deceret: Amice, peder hoc conuicium enim ad tui cursum perditionem: *Hieronymus (sic D. Chryso) celibere illum a sedulo uoluit, & a perditione abducere.* Notandum est D. Hieron, quod Dominus dixit ad Caia, secundum lectionem Septuaginta: *Quiesce*: Primus ille diaboli discipulus hunc eum nomine fugilat D. Basilium, mortali flagrabat inuidia contra fratrem suum, iungens proditoriam illi necem machinabatur; appropinquanti illi Deus uulgoque mouet benigno, & ait: *Caia fili mi quid agis, esto tibi praecens, attende tibi majus quam fratri inferere detrimendum.* Ut quid necem ejus meditaris? In quo se male offendit? *Peccasti*: An uiam concepti uisionem? *Quiesce*: jam illam remitte, & pacis perfructe. Hoc male contentum perterat Dominus Iuda dicere proditori. *Quiesce* fili mi, in quo tibi molestus fui, ut me uis inimicis meis traditurus occidendum? Te enim quid offendi? Tibi numquid in aliquo delicti Te meum creauit Apostolum, perchatem tibi concessi curandi languores, excreudi Daruomeniam meae te tempore conuicium, tempore tibi benedixi: qua igitur de causa mortem mihi machinaris? *Peccasti*: Memen tuum peruersum inualit propositum? Me uenire non quid decernisti? *Quiesce*: cesset hi pedibus quiescant, jam illis aduoluo humillimus. Si est tibi sit ferule & sordidum muneribus deo que emolliendum, ecce pedibus tuis: quia quae Deus dare potest munera. *Quiesce* Iuda.

O Domine quam ueraciter dixisti amplexum illud Dauidis oraenium: *Hoc non panis meus, qui edebat panes meos, magister meus super me plantatum.* Proditoris scelus contra me perdidit aggressus est adeo inigne & magister meus, ut tale quid simile non possit inueniri, uicij declarans, quae Christus referens ajebat: *peccasti edebat panes meos, leuauit contra me calcitrans.*

quod deat calcem mihi impedit duriorum: ex-
 pendit quod alludere voluerit illi quod pro-
 more habent puri quando luctantur: nam post-
 quam alter alterum superavit & in terram pro-
 stravit, qui victor erat ad pedes se victoris de-
 stravit, cuius victor calcem ori impingebat
 in signum victoriae: diciturque se hoc Romae vi-
 disse a nonnullis juvenibus practicum, quos
 ipse luctans conspexit: nam cum inter se diu
 multumque luctati fuissent, uno ex illis prostra-
 tus, istum qui superatus erat ad pedes se demit-
 tit: victor cuius calcem ori infrin-
 gebat. Quale fuit inter Judam Christumque
 praesertim, dum ille traditionis molitur, & Chri-
 stus illi confert beneficia: nunc autem videtur se
 Christum victum fateri, quandoquidem jam dia-
 bolus Judam pleno possideat dominio, qui jam
 animo concepit scelus: exequi sacrilegae vendi-
 tionis: Christus ad pedes ejus se prostravit, illo-
 que ori suo applicat, in signum nullum superesse
 remedium lapidei illi cordi superando. Quid
 hoc, Domine, an ergo plus poterit in corde
 laedae diaboli malitia quam amoris tui efficacia
 potentissimi? Ut solidum principium statuit
 Spiritus S. quod sapientiam, non vinet malitia.
 Christus Sic est, nec Judas nec ejus malitia Christum
 laedere potest, nec ipse illum pedibus suis prostravit
 praesertim superatam, sed amor, amor qui accessit in
 corde, non, cuiusque ut se ad pedes tam horridi de-
 stravit: mirae proditoris. Haec est amoris Christi
 laedae victoriae ejusque triumphus, qui tanta non se
 potest, patitur malitia vincit & ingratitude, quin-
 que, quanto ex illa sumit augmentum & ardentius
 amat, infumescit: ita ut hic non sicut, sed vitrius
 non de progressu in conferendo illi beneficia: super-
 atam ab hac carne suam illi in cibum & sanguinem
 suum administrans in potum, nec non etiam
 ad illi laqueum eam, in quam omnes calti diuitias
 sui hinc effunderat.

Alloquor fuit opinio quod Christus Inde
 ad habet SS. corporis sui & sanguinis non portaret
 a. Sacramentum sed communi refragatur hoc o-
 mnia in passioni Sanctorum contrarium asserentium, D.
 Hieron. a Discipulis Apoll. Pauli. D. Cyprina
 a D. Hiero. e D. Cyrill. d D. Chryfost. e D. Leo
 a Hiero. f Papa & nominatum D. Aug. g qui censet cui-
 que, d. de demer hoc exprimit D. Lucam. S. Lucianus est
 a. dicitur: *Et ecce manus tradentis me, mecum est in*
 a. Luc. mensa. Et aperte dixerunt hoc Evangelistae lo-
 quuntur, cui de calice: *Biberunt ex eo omnes.* Itaque in-
 dicitur a. diciturum est Judam interfuisse communioni.

Modo videamus O Domine, quem ignis hic
 se operatus effectum in corde illo congelato ex
 flatu venti Boreae Aquilonaris, Duo hic notat
 Spiritus S. insignis efficaciam, solem in calefa-
 ciendo & ventum Aquilonarem in constringen-
 do. Quanta vis illa solis quae omnia incendit
 & calcit, & ad intimas usque terras caue-
 nas pervadit: *Solius admirabile, tripliciter exur-
 ens montes, radios ignis exussilans etc.* quanta
 Boreae frigidi potentia, ut aquam in glaciem
 obduret fortissimam: *Frigidus ventus Aquilo
 flavit, & gelavit crystalli ab aqua etc.* illos hic
 intueri sibi oppositos: Sol Christus est sum-
 mo flagrans amoris igne, & diabolus qui sus-
 flat & cor Iudae in glaciem commutat petrae
 simillimam. Sibi mutuo occurrunt, ut videa-
 mus uter palmam auferat victoriae. O cor dia-
 bolicum, Iudam intelligo & execrori diabo-
 lum humanatum vel incarnatum! o hominem
 in diabolum transformatum!

Inter praecleara miracula quae mundus oblu-
 tur a sui per Deum creatione, hoc non paru-
 admiralus est quod Spiritus S. in L. Sap. en-
 tia pendit, a Deo factum, dum populum Allegoria
 sum de seruitute liberaret Aegyptiacam. Nam de igne
 pluit super Aegyptios aquam congelatam vel & glacie
 lapides grandinis, pariter cum igne, ita ut gla-
 cies non solum ex ignis calore non liqueceret, *Sap. 16.*
 sed potius congelaretur magisque obduraretur:
 ignis similiter nebulam glacie frigore non extin-
 gueretur, quinimo feruentius inardesceret. O
 caeleste mysterium, hodierno nostro apprime
 consentiens. Christum considera ignem consu-
 mentem, amor quo feruet incalecentem. Iu-
 dam intueri gelu durissimum: nam cor eius
 instat siliis obduraverat ut stillicidium conge-
 latum, quod avaritia & malitia diaboli tene-
 bat obfirmatum; Stupendum prodigium, ut
 nec tali igne gelu dissolnatur, nec tanta glacie
 ignis extinguatur: non enim amor Christi ta-
 li proditoris scelere victus elanguescit: quam-
 vis hoc in cogitatione Iudae legeret, intentionem
 eius perspicere haberet, nolletque perfidiam,
 non tamen a praestando illi beneficia donaque
 deservire: lauat illi pedes, sibi suisque ma-
 nibus illos applicat, se ipsum apponit illi in ci-
 bum, sanguinem suum, carnem & divinita-
 tem erogat, quasi qui cor eius intrare deside-
 ret, seque unum cum ipso efficeret: Sacerdotem
 ordinar, Episcopum consecrat Reverendissim-
 um. O quantus hic ignis, quam efficax quena
 non infrigidat vel modicum glacie Iudae fri-
 gidissima. Porro quantum gelu, quam obdurata
 glacies.

Eccle. 43.

3-4

31

IX.

IX.

IX.

IX.

IX.

IX.

IX.

IX.

IX.

IX.

IX.

IX.

IX.

B b 2

glacies, quæ nec hoc igne dissoluitur, nec amolitur, re emollitur, imo tanto durius cor eius obfirmatur, ut recepto beneficio hoc caelesti, in illum diabolus penitus ingressus sit potestate: *Et post hæc illam intravit in eum Satanas*: & quando beneficia ad summum pervenerit fastidium, ut plus a quæ darentur, non superessent, cordis eius glacies suspicium ascendit malitiæ ventrem: etenim *Cum accepisset ille buccellam, exiit conitudo*. Non satis fuit Christo illi dare quod omnibus dedit per lotionem pedum, & SS. Sacramentum, sed insuper ipsi in particulari & soli & diuina manu sua buccellam potterit in amoris singularis pignus infallibile, & quam primum illam accepit à mensa surrexit traditionis crimen executioni mandaturus: itaque tanto ardore igneque tanto in supericam & diabolicam lapsus est obstinationem.

32 Aperte protestatus hic quod D. Chryso- stomus caeca verba D. Ioannis. Narrat Evangelista quod Dominus in mensa recumbens (credit D. Aug. hoc accidisse post Apostolorum communionem) n. otum quendam ediderit singularem quasi turbationis & commotionis, emissio vivo de corde spiritu, & nimis contristatus dolensque Iudæ perditionem (ex mente D. Aug.) in hæc verba protuberit: *Turbatus est spiritu & protestatus, est, & dixit: Amen dico vobis, quia vnus ex vobis tradit me*. Non leuiter turbantur Apostoli, se mutuo tristis aspiciunt, & D. Petrus ut ipse zelo feruentior D. Ioannem rogat, ut à Domino requireret, quatenus, ipse declaret quisram hoc facturus esset, foretque proditor. Fecit hoc D. Ioannes, dixitque illi Deus: ille est, quem ego singulari præsentiam favore, & debitis super ceteros mulcebo teneribus, ipsi manu mea buccellam panis porrigens intinctam in catini condimento, ex quo comedimus: *Ille est, cui ego intinctum panem porrexi*. Quale fuerit hoc condimentum disputat Card. Baronius, Rituale presertim Hebraeorum, quod si licet compositum fuerit ex succo lactucæ sylvestris & cicoreæ, lapidis grati- que mixtum conf. tionibus: nam condimentum hoc in mensa erat non solum eo tempore quo Paschalis Agnus edebatur, sed etiam dum eterna durabat, quæ post esum Agni celebrabatur. Hæc dicens Dominus buccellam accepit panis, & condituræ immergens quasi sibi eam præparans, exendit manum suam, & vultu benigno, oculisque ardentibus illam Iudæ tradidit, dicens: amice hanc somno buccellam: accepit illam Iudas & coenedit. *Cum in-*

traxisset panem, d. di. Iude Simon Itrauit post buccellam intravit in eum Satanas. Quid hoc significat: *Intravit in eum Satanas*. Nemoquid iam non intravit illum ad peccatum, nis crimen exitans, quod iam animo exasperat exequendum? Intravit: ita D. Aug. tampidem, sed non perfecte, vte omnino eum mam eius occupauerat, sed tantum illum ex- tans & tære egam illam cordi min ingre- Dominum suum vendendi cogitationem, de qua sic loquitur Evangelista: *Cum diabolus panem accepisset in cor, et traderet eum Iudas Cy. Ve sciret ab hoc nefario retraheret eum propositio, Domini illum operibus præuenit adeo singularibus, ut pedes illi lava. et, carnem & sanguinem suum illi propinquaret, & tandem bus adhibe- pulas singulares, ut illi propria manu buccellam offerret intinctam. Quis hinc lectionis effectus? *Post buccellam intravit in eum Satanas*: quæ hoc accepto dono quo à præconcepito debent resiliere proposito, non solum se non ab eo intraxit melior, imo verò perfecte peior con- traxit, & omnino resoluti facilligam huc opere complete traditionem: unde tunc illum Satanas plene possedit, & ita in animam eius, ut perfectus eius Dominus, intecoluit: *Intravit Satanas post buccellam in traditionem, ut Iudæ traditum plenus possideret, in quem prius Iudas erat, ut deciperet*.*

Rationem hic cum D. Cyrill. & notando cum D. Chryso. discipulorum: quare potterit illi Dominus in singulari hæc panis buccellam? Rupertus respondit: ut spiritus S. conditio quiete: *Si essetis in misericordia eius, eum illum. Et, cui bonos enim ignem congerit super caput eius*. D. Cyrillus respondet: ut oraculum impleret quod ipse ex Davide hæc occulione prædixit: *Qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem*. Porro singulariter euenit, D. Chryso. actum exercere voluit: non ita veniillimi, & utrarum odio Iudæ: quæ quæ tantum non moueret beneficium: postquam enim lauit illi Dominus pedes, carnet suam in cibum, & sanguinem suum obtulit in panem, & speculæ sacramentalibus, ordinauit sacerdotem & Episcopum, hæc ceteros: ut illa hæc ipse se eunulatum cerneret, dono adeo singulari, ut videatur hanc Dominus buccellam ore suo intraxisse eam illi traditurus: *Si non se commo- catio cum rubore non suffundit, hæc panem panem quem non mouisset? Censidera quomodo in Christo seruat amoris ignis, & nihilominus non dissoluitur gelu peccatoris Iudæ, sed firmius ob-*

X.
Qualis fuerit illa buccella.

Tom. 1.
Anno. au.
33. 39.
& 38.

duratur: quia ex eo ipso beneficio in tantam
obdurat glaciē, ut iam totus fieret Satanae pos-
sessio. Vt autem vidit illum Dominus quasi om-
nino perditum, in tantum, ut flammis ignis
adhaerens, summam contraxisset glaciē
duritiem, quasi de cōfessione eius animo
otio desponsaret, desiderans negotio nostræ re-
demptionis ita D. Augustinus) sine in impos-
sibile, ait illi: *Quid feci, fac etiam, & con-
silio dignitas conceptam perfecit iniquita-
tam.*

O gelu Satanæ? Quod ad ignem ma-
ximè feruorem magis obduratur & congela-
tur. An gelu huc æquiparandum? An tale
bellum quis auduit, ut frigoris gelu ignis at-
tentius accendatur, & ignis calore gelu fi-
peris capiat incrementum? O Myſterium!
Fatis Deus, fratres mei, ne plures inter nos
Iudei reuincant: *Nullus Iudeus reperitur, si-
cūpt D. Chryſoſt.* quem licet solum diabola-
ſis prædam aſtulerit, plures tamen reliquit
ab ecclia, quam minori pretio quam triginta de-
nariis Chriſtum vendunt, & quantum in se
est, interfectione. Iudas, charissimi, semel
committantur, semel illi Christum pedes ab-
lat: tibi vero quoties corporis sui buccellam

portigit, quoties suo te Sanguine purificat?
eundem quoties tibi potum propinat? Toties
quoties peccata tua confiteris? Quoties heu
quoties de mensa largis Altaris ad peccata fe-
stinans, ut quantum in te est illum denuo-
crucifigas? Quoties eo ipso die quo com-
municasti, illum quatuor alium pretio ven-
dis mille mendax periuuris? Quoties (ne ve-
ra dixerim) integris adhuc in corde speciebus
Sacramentalibus inhonestas tuas meditaris de-
licias, & Saranicos felicitatis impulsus? O be-
nignissime Deus, quam appositè dicere no-
bis & interrogare posses: *Scitis quid fecerim vo-
bis? Christiani, scitis quid vestri gratia fe-
cerim, quid vestrae salutis ergo pertulerim?*
An mente renouistis in quem vsque finem a-
mor meus feruentissimus ascendit? An in-
quam beneficia tibi à me præstita, perpendisti?
Nobiscum Domine, præbe intellectum, ut a-
mori tuo & quidem tanto nosse amor corre-
spondeat, tantaque beneficia tuis rependamus
operibus, si non æqualibus, etenim hoc est
impossibile, diuinis saltem oculis tuis sint
grata quatenus illis gaudentes bonis omnibus
amemur celestibus in hoc mundo per gratiam,
& in altero per gloriam. Amen.

S V M M A R I V M
HOMILIÆ QVADRAG. SEXTÆ
S E Q V E N T I S.

In generali Passionis Dominicæ mysterio, nobis
mysteriorum illius profunditas representatur.
a. & magnitudo beneficiorum, quæ nobis in
illa diuino preparauit amor qui cum sit infinitus
b. quantumuis cunctis communicetur homini-
bus, ita tamen singulis fit proprius, ac si prop-
ter ipsos solos amor illum ad illam sustinendam
obligasset. Opus est hoc. c. quod unicuique
suam aperit obligationem qua sentire teretur
Christi dolores ut proprios: d. Quamuis enim
in eo quod ex eis sentitur, amaritudo qua-
dam percipitur: in fructu tamen qui ex illis colligitur, magna percipitur
B b 3 suauitas